

2. Schumpeter J. Capitalism, Socialism, and Democracy. Allen and Unwin (Publishers) Ltd., 1976. 453 p.

3. Орлова-Курилова О. В., Гнатенко І. А., Рубежанська В. О. Державне регулювання інноваційної діяльності підприємництва як напрям забезпечення сталого розвитку економіки країни // Економіка, управління та адміністрування. 2019. № 3 (89). С. 35–40.

*Литвин Д. В., студентка групи МО-320
Науковий керівник: к. е. н., доц. Білявський В. М.
Національний авіаційний університет, м. Київ*

ОПЕРАЦІЙНА СИСТЕМА ПІДПРИЄМСТВА: ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ

Операційна система є одним з головних елементів будь якого підприємства, яке виготовляє продукцію чи надає послуги. Така система містить, зазвичай чотири групи елементів: люди, машини, матеріали і кошти. Дана система є фундаментом для підприємницького процесу, досконала взаємодія її елементів є запорукою ефективної діяльності підприємства і його успіху на ринку.

Актуальність вивчення цієї теми зростає, адже операційний менеджмент забезпечує ефективне і раціональне ведення продуктивної виробничої діяльності.

Метою даної роботи є аналіз системи операційного менеджменту на прикладі конкретного підприємства (ПАТ «Укрпошта») та визначення шляхів покращення ефективності її роботи.

Група американських авторів на чолі з Р. Б. Чейзом дає таке визначення операційного менеджменту, як «...діяльність, пов'язана з розробкою, використанням і удосконаленням виробничих систем, на основі яких виробляються основна продукція або послуги компанії» [1].

Операційний менеджмент, як елемент управління підприємством включає такі головні складові:

- управління процесами планування та створення операційної системи;
- управління поточним функціонуванням операційної системи;
- управління рівнем продуктивності та якості операційної системи;
- управління розвитком та вдосконаленням операційної системи.

ПАТ «Укрпошта» має визначену місію, а саме задоволення потреб користувачів їхніми послугами поштового зв'язку визначеного рівня якості та інших загальнодоступних послуг[2].

До основних завдань ПАТ «Укрпошта» відносяться: одержання прибутку від надання послуг поштового зв'язку та іншої підприємницької діяльності; забезпечення своєчасного споживачів у послугах поштового зв'язку; забезпечення ефективного розвитку єдиної мережі поштового зв'язку України.

Отже, основною діяльністю ПАТ є: транспортування, вихідне сортування, приймання, вхідне сортування та доставка поштових одиниць безпосередньо споживачу.

На сьогоднішній день, зменшення ефективності діяльності залежить від двох основних груп впливу:

- зміна зовнішніх умов функціонування (скорочення обсягу надання послуг та активізації конкуренції);
- внутрішні процеси, які безпосередньо пов'язані з послабленням дисципліни і відповідальності, погіршенням відносної «якості персоналу», фізичним і моральним старінням устаткування.

Тож потрібно забезпечити формування менеджменту, який буде гнучкий та водночас чутливий до інновацій, буде забезпечувати вірне прийняття рішень щодо подальшої долі системи [3].

ПАТ «Укрпошта» хоч і пропонує послуги, які є актуальними та затребуваними, проте деякі споживачі переходять до конкурентів та користуються їхніми послугами. Одним з головних конкурентів являється ТОВ «Нова Пошта». Вони з розвитком технологій переходять на новий рівень обслуговування споживачів, що являється їхньою головною перевагою. Тому «Укрпошта» має вести боротьбу за своїх клієнтів. Потрібно робити акцент на ефективно організованій операційній системі. Адже, зараз вони виконують багато операцій та бізнес-процесів, які потребують значних витрат та є недоречними [4]. Такі витрати впливають на зменшення прибутку та найголовніше заважають концентруватися на основній діяльності. Окрім того, підприємство не проводить активну маркетингову політику на ринку та становища на ньому, тому все важче завойовувати нових клієнтів.

На основі викладеної вище інформації можна запропонувати такі напрями удосконалення операційної системи і збільшення можливостей розвитку ПАТ «Укрпошта»:

- проводити системний аналіз, який дав би змогу комплексно оцінювати стан підприємства, вчасно виявляти неточності або помилки в роботі;
- запровадження нових нової автоматизованої системи виробничих процесів, або ж модернізація існуючого устаткування;
- розробка та впровадження нової рекламної політики;
- проведення навчання персоналу, наприклад це можуть бути курси, які ознайомлять їх з новітніми тенденціями роботи, адже розвиток не стоїть на місці;
- прибрати деякі бізнес-процеси, які не приносять прибутку, бажаного ефекту та є збитковими для підприємства;
- запровадити нові моделі ІТ-технологій, забезпечити поштові відділення комп'ютерами для покращення поштового зв'язку;
- налагодження роботи або навіть реорганізація логістичного відділу підприємства, покращення роботи сортувальних центрів, умов автопарку та його модернізація;
- збільшити обсяг існуючих послуг, при цьому зменшивши вартість їх створення, тобто собівартість, враховуючи високий рівень якості сервісу. Це складно реалізувати швидко, проте забезпечить довготривалий розвиток та ефективну роботу підприємства.

Можна зробити висновок, що операційний менеджмент є цілеспрямованою діяльністю по керуванню операціями з купівлі потрібних ресурсів, їхньої трансформації в готовий товар (послугу) з поставкою останнього або останніх на ринок з метою задоволення потреб покупців [5]. В операційній системі підприємства всі елементи повинні бути взаємопов'язаними та взаємодіючими. Система ПАТ «Укрпошта» постійно взаємодіє з зовнішнім середовищем як із сукупністю елементів. Тож, будь які зміни зовнішніх чинників призведуть до змін операційної системи і вони можуть бути, як позитивними, так і негативними, а вони безпосередньо впливають на прибутковість підприємства. Тому, менеджмент підприємства повинен бути готовим та пристосованим до змін та вміти відповідно реагувати на них.

Запропоновані напрями вдосконалення операційної системи оператора поштового зв'язку «Укрпошта» є на теперішній час актуальними за затребуваними. Застосовуючи ці рекомендації підприємство зможе швидше максимально досягти позитивних результатів, а саме підвищити маркетингову політику, якість запропонованих послуг та найголовніше ефективний та стабільний розвиток в майбутнє української пошти.

Список використаних джерел і літератури

1. Білявський В. М. Характеристика сутності управління операційною системою підприємства // Вісник Донец. нац. ун-ту економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. 2013. № 4 (60). С. 43–51.
2. Офіційний сайт ПАТ «Укрпошта» [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://www.ukrposhta.ua/ua/pro-ukrposhtu>.

3. Белявский В. Н. Механизм формирования адаптивной операционной системы предприятия // Вестник Московского университета. 2014. № 3. С. 59–77.

4. Білявський В. М. Формування операційних структур та забезпечення їх ефективної діяльності // Вісник Полтав. ун-ту екон. і торг. 2013. № 1 (56). С. 113–119.

5. Білявський В. М. Оптимізація процесу управління операційною системою підприємства // Вісник Львівської комерційної академії. 2014. № 43. С. 76–79.

*Лінькова О. Ю., к. е. н., доцент
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»*

ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ЗА ЧАСІВ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Актуальність дослідження. Розвиток глобалізації, поширення інформатизації, посилення рівня конкуренції впливає на менеджмент підприємств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Філіп Котлер акцентує увагу на вплив на результати управління бізнесом інформатизації суспільства [1]. Буковинська М. П. вивчає особливості вітчизняного бізнесу та значення для його подальшого розвитку корпоративної соціальної відповідальності [2]. Ліпін М. В. систематизує роль освіти для різних сфер економіки та її модернізацію [3]. Лукашова Л. В. вивчає фасилітацію як інструмент розвитку за сучасних умов господарювання [4]. Чан Кім В. та Рене Моборн пропонують новий рівень ведення конкурентної боротьби, що змінює методи менеджменту [5]. Поряд з широким дослідженням актуальних питань менеджменту, залишається не вирішеною проблема пристосування вітчизняного менеджменту до світових викликів.

Мета дослідження – визначення пріоритетів розвитку менеджменту підприємств за часів європейської інтеграції.

Проходження етапу розвитку глобальної економіки стикається з новими викликами:

- екологічна криза (зміни клімату, рельєфу, кордонів);
- демографічна криза (в Україні смертність перевищує народжуваність);
- техногенні аварії та катастрофи (радіоактивне, хімічне, бактеріальне зараження місцевості);
- транспортні катастрофи призводять до зростання кількості жертв;
- військові конфлікти з використанням нової зброї (ядерна, лазерна, плазмове силове поле, акустична (нейронна), біологічна (інфікування патогенними мікроорганізмами), психотропна (впливає на свідомість людини), соціальна (соціальні мережі));
- зростання кількості невиліковних хвороб та хворих (онкологія);
- тероризм (використання насильства для досягнення мети).

Перераховані виклики потребують об'єднання зусиль держави, суспільства, менеджменту господарюючих суб'єктів для їх попередження і подолання.

Особливості світового менеджменту:

- посилення тенденцій щодо відмови менеджерів працювати за наймом (бажання керувати власною справою);
- перехід від директивного менеджменту до консультативного;
- зменшення ієрархічних рівнів менеджменту;
- зростання ролі нематеріальних активів у створення споживчої цінності товару;
- усвідомлення найманими працівниками ролі власного внеску в отриманні прибутку і постійне зростання вимог до менеджерів;
- мультикультурний аспект управління персоналом.

При визнанні Україною напрямку європейської інтеграції вітчизняний бізнес стикається з певними змінами умов господарювання: